

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૩૧-૭-૨૦૧૩, બુધવાર

તંત્રી સ્થાનેથી.....

રાજકારણમાં શતમુખ વિનિપાત

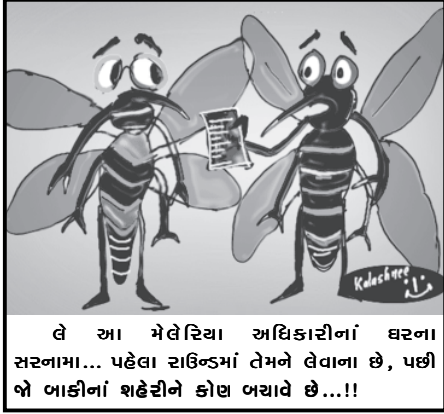
સંસદભવનના રાજ્ય સભાગૃહના ગુલબ પર મહાભારતનું સૂત્ર કોતરવામાં આવ્યું છે: ન સા સેના ચત્ર ન સન્નિત વૃદ્ધા: અર્થાત્ જે સભામાં ઉમરવાચક ઘરડેરા હાજર ન હોત એને સભા ન કહેવાય. બ્રિટિશ પાર્લામેન્ટને અનુસરીને આપણા આઠ નેતાઓએ બંધારણ ઘડીને સંસદને બે ગૃહોમાં વહેંચી દીધી છે. હાઉસ ઓફ લોડ્ઝ તરીકે ઓળખાતા બ્રિટિશ પાર્લામેન્ટના ઉપલા ગૃહના અનુકરણમાં રચાયેલી 'રાજ્યસભા'વાળા ઉપલા ગૃહમાં એવી પ્રતિભાઓને શોધી શોધીને બેસાડવી, જે ચૂંટાયેલા લોક પ્રતિનિધિઓની અને સરકારનો જરૂર પડશે કાન પણ આમળી શકે, એમને અવગણી રસ્તે જતા અટકાવી શકે. રાજ્યસભાના સદસ્યને લોકસભાના સદસ્યની જેમ 'સંસદ સભ્ય' (મેમ્બર ઓફ પાર્લામેન્ટ) જ કહેવામાં આવે છે. તેઓ પણ કેન્દ્ર સરકારમાં મંત્રી બની શકે છે. વર્તમાન વડાપ્રધાન ડૉ. મનમોહનસિંહ કચારેય લોકસભાની ચૂંટણી લડીને સંસદમાં પ્રવેશ્યા નથી. એકવાર દક્ષિણ દિલ્હીની બેઠક પરથી લોકસભાની ચૂંટણી લડેલા ત્યારે ભાજપના પ્રો. મલ્હોત્રા સામે હારી ગયા હતા. રાજ્યસભાના સદસ્યને જે-તે રાજ્યના ધારાસભ્યો ચૂંટી મોકલવા હોય છે. મનમોહનસિંહ આસામમાંથી ચૂંટાતા રહે છે; જે જ રીતે સોનિયા ગાંધીના રાજકીય સલાહકાર અહમદ પટેલ અને ભાજપના બૌદ્ધિક નેતા અરુણ જેટલી ગુજરાતમાંથી ચૂંટાય છે. આમ રાજદ્વારી પક્ષો પોતાના પક્ષની એવી સમર્થ બુદ્ધિમાન પ્રતિભાઓ કે જે સીધીસીધી લોકસંપર્ક ન ધરાવતી હોય એમને આડકતરી રીતે ચૂંટાયેલા ધારાસભ્યોના મોઢીથી ચૂંટાવી લાવી એમની વિશિષ્ટ શક્તિનો પાર્ટી અને દેશના હિતમાં વિનિયોગ કરતા રહ્યા છે. રાજ્યસભા વિશેની મૂળ સંકલ્પનાનો છેદ ઉડાડી દર્શાવવાયેલા માહોલમાં ભળતા જ લોકો આ મોટેરાંના સભાગૃહના સદસ્ય બનવા લાગ્યા છે, તે ખરે જ ચિંતાનો વિષય ગણાવો જોઈએ. પં.જવાહરલાલ નેહરુ રાષ્ટ્રકવિ રામદાસિંહ 'દિલકર' જેવી પ્રતિભાને બે ટર્મ લગી બિહારમાંથી કોંગ્રેસના રાજ્યસભાના સદસ્ય તરીકે ચૂંટાવી લાવ્યા હતા, તો વળી રાષ્ટ્રપતિ દ્વારા રાજ્યસભાના બાર નિયુક્ત સભ્યોમાં આપણે ત્યાં મૈથિલીશરણ ગુપ્ત, ઉમાશંકર બોશી, અમૃતા પ્રીતમ, ખુશવંતસિંહ જેવા સમર્થ સર્જકો કે કુલદીપ નાથર જેવા પ્રકાશ, એમ.એ.કે.કુટોન જેવા શિષ્ટકાર; દિલીપકુમાર, લતામંગેશકર અને નરગીસ કે શાબાના આગ્રમી જેવી ફિલ્મી હસ્તીઓ પર્યાપ્ત થતી રહી છે. ઉચ્ચકક્ષાના મહાજનો ઉદ્યોગપતિઓ અને લોકસેવકોનો આ વસ્તિહોના સભાગૃહમાં સમાવેશ થવાથી 'રાજ્યસભા' એના નામ મુજબ સાચી રાજ્યસભા બની રહેતી હતી. ઉમાશંકરે સંસદને 'ભારત ચોરો' કહી બિરદાવેલી. અહીં આખા દેશના પ્રખ્યાત ચર્ચાય, સંવાદ પણ થાય તો કચારેક વિવાદ પણ થાય. અંતે સર્વસંમતિ ન સધાય તો છેવટે બહુમતીથી રાષ્ટ્રહિતમાં નિર્ણય લેવાય. આવી રાજ્યસભાની સીટ હવે જાણે બજાર રીજ હોય એમ રૂપિયા ખર્ચોને ખરીદી શકાય છે- એવું નિવેદન ખુદ એક રાજ્યસભાના સંસદના મુખેથી સાંભળવા મળે તે કેવી વિડંબના છે! હરિયાણામાંથી ચૂંટાયેલા રાજ્યસભાના કોંગ્રેસી સદસ્ય મૂળે ભલાભોળા બાટ એટલે એમના મોઢામાંથી સત્ત્વ સરી પડ્યું. પાછળથી ફેરવી તોળવા જતાં પણ બિચારા ચૌધરી મુસીબતમાં મુકાઈ ગયા છે. રાજ્યસભાના સદસ્ય બનવા માટે એકીથી સો કોટડોનું બજેટ જોઈએ, તેવી સ્વૂપ્તતાથી ભલભલાને ચક્કર આવી જાય તે સ્વાભાવિક છે. આટલા રૂપિયા વેચીને સંસદ બનેલી વ્યક્તિ લોકોનું કામ થોડી કરશે? એને તો સૌ પ્રથમ પેલી ખરચેલી રકમ (મૂડી) પાછી મેળવવાના જ કારણ કરવા પડશે. એ પછી પણ આવી સદસ્ય તો રૂપિયાના કોથળા જ ભરતો રહેશે જેથી પોતે બીજા ટર્મ મેળવી શકે- કદાચ મંત્રીપદ પણ કોથળી ઢીલી કરવાથી જ મળી જાય! ભારતભૂમિની લોકસાહી કંઈ હદે ભષ્ટ થઈ છે, તેનું આ પ્રમાણ છે- ખુદ રાજ્યસભાના સદસ્યના શ્રીમુખેથી નીકળેલી અને રેકોર્ડ થઈ ગયેલી 'અમૃતવાણી' સાંભળવા પછી વિજય માલ્યા અને પદ્મિલ નથવાણી ચાદ ન આવે તો જ નવાઈ.

સુરક્ષા સેતુ પ્રોજેક્ટ અંતર્ગત જિલ્લા પોલીસ દ્વારા ગાંધીનગરનાં વાવોલ સ્થિત શ્રી એમ. બી. પટેલ સ્કુલ ખાતે સ્વબચાવ પ્રશિક્ષણ શિબિર યોજાય

ગાંધીનગર, તા.૩૦ અકેડમીનાં વડા ઓસેનસાઈ શ્રી અરવિંદભાઈ રાણા તથા સેક્ટર-૧૯ સ્થિત મહિલા પોલીસ સ્ટેશનનાં પીએસઆઈ શ્રી મનીષાબહેન પુવાર તથા શાળાનાં આચાર્ય શ્રી બાતે ૧૧ દિવસીય સ્વબચાવ પ્રશિક્ષણ શિબિર યોજાઈ ગઈ. શાળાની ૪૦-૪૦ વિદ્યાર્થીનીઓની બે બેચ માટે પ્રશિક્ષક શ્રી સુરેન્દ્રસિંહ વાઘેલા દ્વારા પ્રશિક્ષણ આપવામાં આવ્યું હતું. જ્યારે મદદનીશ શિક્ષક તરીકે શ્રી સુરજભાઈએ સેવાઓ પ્રદાન કરી હતી. આ શિબિરમાં સમાપન પ્રસંગે

હતી. અતિથિ વિશેષ તરીકે ઉપસ્થિત મહિલા પીએસઆઈ શ્રી મનીષાબહેને પોતાના વક્તવ્યમાં જણાવ્યું હતું કે ગુજરાતમાં કાયદો અને વ્યવસ્થાની સ્થિતિ અન્ય રાજ્યો કરતાં ઘણી સારી હોવા છતાં દરેક છોકરીઓએ સ્વબચાવ કરતા શીખી લેવું જોઈએ. શક્તિ અચાનક નથી આવતી તેના માટે મહેનત કરવી પડે છે. ભયમુક્ત જીવન હોય તો આવી કળા શીખવી જરૂરી હોવાનું જણાવી તેમણે સૌ બહેનોને કસ્ટનો અભ્યાસ કરતા રહેવા પ્રેરણા આપી હતી. કાર્યક્રમના અંતમાં માનવિદ્યાર્થીનીઓ, શાળાની શિક્ષિકા બહેનો અને મહિલા પીએસઆઈ શ્રી મનીષાબહેને વચ્ચે વિદ્યાર્થીનીઓની સમસ્યાઓ ઉપર એક સંવાદનું પણ આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું જે ખૂબ લાભપ્રદ રહ્યું હતું. વાડોકાઈ કસ્ટ-ડો અકેડમી, ગુજરાત દ્વારા દરેક ભાગ લેનાર વિદ્યાર્થીઓને પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યા હતા. મંચસ્થ મહાનુભાવોના વરદ હસ્તે આ પ્રમાણપત્રો તેમને એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા. કાર્યક્રમના પ્રારંભમાં શાળાના આચાર્ય શ્રી બાતેવભાઈ પટેલે સ્વાગત પ્રવચન કર્યું હતું. જ્યારે અંતમાં દરમ્યાન શીખેલી ટેકનિક્સનો સંત અભ્યાસ કરતા રહેવા પ્રેરણા આપી

ગુજરાત શુદ્ધિ ગટીમે રાષ્ટ્રીય સ્પર્ધામાં ભાગ લીધો

ગાંધીનગર, તા. ૩૦ આગામી ઓલ ઈન્ડિયા કક્ષની ૧૩મી કુમાર સુરેન્દ્રસિંહ મેમોરીયલ શુદ્ધિ ગટીમે રાષ્ટ્રીય કોમ્પીટિશન નવી દિલ્હીમાં તા. ૧૭મી જુલાઈ થી યોજાઈ હતી. જેમાં પાત્રતા સ્કૉર મુજબ કૃષ્ણકુમાર બાઝ, રમતવીર તરીકે લજ્જત ગોસ્વામી, કોમલ બારોટ, રૂપિરાજ બારોટ, ઉમેશ ચેવેલી, કૃષ્ણા પટેલ, હિંમતુ ગાંધી, તાહીર મલેક, શિવાંગ બ્રહ્મભટ્ટ, બંસરી શાહ, દર્શીલ શાહ, અંજુ શર્મા, બ્રહ્માકુમારી ગોસ્વામી, સહરાજ વલી પુલકીત, નિમ્બાવાસ, સરોજનીટ, હિના કૌશલ વોરા, દુષ્યંત પડારીયા, વાઈલ્ડ ક્રાઈ એન્ટ્રીમાં પ્રવિણ પટેલ ગુજરાતનું પ્રતિનિધિ કરી સ્પર્ધામાં ભાગ લીધો હતો.

બી.એડ. કોલેજમાં શીઘ્ર વક્રવૃત્ત સ્પર્ધા યોજાય

ગાંધીનગર, તા. ૩૦ ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશનની એસ.એસ. પટેલ કોલેજ ઓફ એજ્યુકેશન અને આર.એચ. પટેલ ઈન્ડિયન મિડિયમ બી.એડ. કોલેજમાં તાજેતરમાં તાલીમાર્થીઓને તકલીન વિષય પર બોલવાનો મહાવરો થાય તે હેતુથી શીઘ્ર વક્રવૃત્ત સ્પર્ધા આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. કોલેજમાં યોજાયેલી વક્રવૃત્ત સ્પર્ધામાં એસ.એસ. પટેલ બી.એડ. કોલેજ અને આર.એચ. પટેલ ઈન્ડિયન મિડિયમ બી.એડ. કોલેજના તાલીમાર્થીઓએ ઉત્સાહભરે ભાગ લીધો હતો. કન્યા કેળવણી, અનામત પ્રથા, અંગ્રેજી ભાષાનું મહત્વ, શિક્ષણમાં નવી પદ્ધતિઓ વગેરે વિષયો પર તાલીમાર્થીઓએ વક્તવ્ય રજૂ કર્યું હતું. સમગ્ર સ્પર્ધામાં એસ.એસ. પટેલ કોલેજના કિરણ પંડ્યા પ્રથમ સ્થાને અને માનસી શુક્લ દ્વિતીય સ્થાને વિજેતા બન્યા હતા. આર.એચ. પટેલ ઈન્ડિયન મિડિયમ બી.એડ. કોલેજમાં રતીશ ગૌરવ પ્રથમ સ્થાને અને રોહિની દ્વિતીય સ્થાને વિજેતા બન્યા હતા. સમગ્ર કાર્યક્રમનું સફળ સંચાલન પ્રા. ખેનના તિવેડી અને વિભા દિવેદીએ કર્યું હતું.

આજે સમર્પણ કોલેજ દ્વારા માર્કેટીંગ વિષય પર વ્યાખ્યાન

ગાંધીનગર, તા. ૩૦ સમર્પણ આર્ટ્સ એન્ડ કોમર્સ કોલેજ, સેક્ટર-૨ ગાંધીનગર દ્વારા નેશનલ ઈન્સ્ટીટ્યૂટ ઓફ કો-ઓપરેટીવ મેનેજમેન્ટ પાતે ઓમાલા યુનિવર્સિટી, નેબ્રાસ્કા યુ.એસ.એ.ના ડૉ. બિરુટ સિંઘનું વ્યાખ્યાન યોજાયું. નેબ્રાસ્કા યુ.એસ.એ.ના ડૉ. બિરુટ સિંઘ આજે સવારે ૯ કલાકે 'માર્કેટીંગ સ્ટ્રેટેજી ઓફ ચાઈના' વિષય પર પોતાનું વ્યાખ્યાન આપ્યું. સમર્પણ કોલેજના કોમર્સ વિભાગ અંતર્ગત યોજાનાર આ કાર્યક્રમના અધ્યક્ષ સ્થાને શંકરસિંહ વાઘેલા હાજર રહેશે એમ કોલેજના આચાર્ય ડૉ. ઋષ્યાબેન બ્રહ્મભટ્ટે જણાવ્યું છે.

બાલવા શાળાનો રસ્સા ખેંચમાં જિલ્લા કક્ષાએ ઉત્કૃષ્ટ દેખાવ

ગાંધીનગર, તા. ૩૦ ગાંધીનગર જિલ્લાના બાલવા ગામે આવેલી સ્વામીનારાયણ હાઈસ્કૂલના અંડર-૧૯ ભાઈઓ અને અંડર ૧૯ બહેનોમાં તાજેતરમાં જિલ્લા કક્ષાની રસ્સા ખેંચ સ્પર્ધામાં દ્વિતીય નંબર પ્રાપ્ત કરી શાળાનું ગૌરવ વધાર્યું છે. સ્વામીનારાયણ હાઈસ્કૂલના અંડર ૧૯ ભાઈઓમાં અક્ષય, વિપુલ, ગોપી, આશિષ, ધાર્મિક, વિમલ, વિપુલ, કિરણ, ભાટી મહિપાલ તેમજ અંડર ૧૯ બહેનોની ટીમમાં પ્રિયંકા, જાનુ, મૈત્રી, વિરલ, નિલમ, નિહા, સ્વપ્નિલ, શિવાની, મનિષા પરમારે જિલ્લા કક્ષાની રસ્સા ખેંચ સ્પર્ધામાં દ્વિતીય નંબર પ્રાપ્ત કર્યો હતો. વિજેતાઓને આચાર્ય અર્જુનસિંહ પરમાર, પ્રમુખ અને ટ્રસ્ટીઓ દ્વારા અભિનંદન પાઠવવામાં આવ્યા હતા.

સી.એમ. રાજ્યમાં ગેરકાયદે ૫૦૦થી વધુ ડે-કેર શાળાઓ કાર્યરત

અમદાવાદ, તા. ૩૦ શિક્ષણને વ્યાપારીકરણનો પ્રશ્ન આજે આમ થઈ ગયો છે ત્યારે રાજ્યમાં શિક્ષણને વ્યાપારીકરણ દ્વારા ડે-કેર શાળાઓના નામે વિદ્યાર્થીઓને છુટવાનો એક નવો રસ્તો બનાવી લેવામાં આવ્યો છે. રાજ્યના શિક્ષણ વિભાગના નિયમોમાં ડે-કેર શાળાની કોઈ જોગવાઈ નથી. તેમ છતાં નિયમોની એડી-નેસી કરી રાજ્યમાં અત્યારે ૫૦૦થી વધુ ડે-કેર શાળાઓ બેરોકેટો કચાલી રહી છે. પ્રામ થતી માહિતી મુજબ રાજ્ય સરકારના શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા રાજ્યમાં સરકારી, ગ્રાન્ટેડ અને સ્વનિર્ભર એમ ત્રણ પ્રકારની શાળાઓ ચલાવવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે. આ ઉપરાંત આશ્રમ શાળાઓ, ગુરૂકુળ શાળાઓ અને મંજૂરી આપવામાં આવશે. પરંતુ રાજ્યના શિક્ષણ વિભાગના કાયદામાં ડે-કેર શાળાઓને મંજૂરી આપવાની કોઈ જોગવાઈ નથી. તેમ છતાં શિક્ષણ વિભાગની રહેમ નગર હેલ્થ રાજ્યમાં ધોરણ-૧, ૧, ૧, ૧ સાયન્સ કોમર્સ ઉપરાંત માધ્યમિકની મળી કુલ ૫૦૦ જેટલી ડે-કેર શાળાઓ કાર્યરત છે. આવી શાળાઓ

૧૫૮ કોલેજની ૫૫૩૨ સીટ માટે પ્રવેશ પ્રક્રિયા હાથ ધરાશે

અમદાવાદ, તા. ૩૦ ધોરણ-૧૨ સામાન્ય પ્રવાહી પછી ઈન્ડિયન મેડિકલ ઈન્સ્ટિટ્યુટ ઓફ નર્સીંગમાં જનરલ નર્સીંગ એન્ડ મીડવાઈફરી અને ઓકિડિયરી નર્સીંગ એન્ડ મીડવાઈફરીમાં પ્રવેશ માટે આવતીકાલથી પ્રવેશ ફોર્મનું વિતરણ શરૂ કરાયે છે. આ ફોર્મમાં રાજ્યમાં એકિસિસ બેંકની ૪૨ શાખાઓ ઉપરથી પ્રવેશ ફોર્મનું વિતરણ શરૂ કરવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ પોતાની નજીકની એકિસિસ બેંક શાખામાંથી ૧૪ ઓગસ્ટ સુધી રૂપિયા ૧૭૦ ભરીને પ્રવેશ ફોર્મ મેળવી શકશે. ત્યારબાદ વિદ્યાર્થીઓ અમદાવાદની બી.જે. મેડિકલ કોલેજ ખાતે સ્થિતિ જીએનએમ અને એએનએમની પ્રવેશ સમિતિમાં ૧૭ ઓગસ્ટ સુધી પ્રવેશ માટે અરજ કરી આવશે. આ માટે આવતીકાલથી રાજ્યની એકિસિસ બેંકની ૪૨ શાખાઓ ઉપરથી પ્રવેશ ફોર્મનું વિતરણ શરૂ કરવામાં આવશે. વિદ્યાર્થીઓ પોતાની નજીકની એકિસિસ બેંક શાખામાંથી ૧૪ ઓગસ્ટ સુધી રૂપિયા ૧૭૦ ભરીને પ્રવેશ ફોર્મ મેળવી શકશે. ત્યારબાદ વિદ્યાર્થીઓ અમદાવાદની બી.જે. મેડિકલ કોલેજ ખાતે સ્થિતિ જીએનએમ અને એએનએમની પ્રવેશ સમિતિમાં ૧૭ ઓગસ્ટ સુધી પ્રવેશ માટે અરજ કરી આવશે. આ માટે આવતીકાલથી રાજ્યની એકિસિસ બેંકની ૪૨ શાખાઓ ઉપરથી પ્રવેશ ફોર્મનું વિતરણ શરૂ કરવામાં આવશે.

સંતાનો ક્યારેક સંસ્કૃતિના અભાવથી તો ક્યારેક સંપત્તિના અતિરેકથી અધોગતિના માર્ગે જાય છે

મનુષ્ય જન્મે તો બધા સ્વિસ્તા હોય છે પણ દુનિયામાં પ્રવેશ કર્યા પછી તેનામાં સમાજની મહિલા પ્રવેશ કરે છે. પછી તો સારો માણસ બનવા માટે પણ તેને મથામણ કરવી પડે છે. માનવીના વિકાસમાં ત્રણ બાબતો વિશેષ મહત્વ ધરાવે છે. સંયુક્ત પરીવાર, સંસ્કૃતિ અને સંપત્તિ. સંયુક્ત કુટુંબ એ તો હવે એક હતો રાજ અને એક હતી. રાણીના વર્તાવે જેવું થઈ ગયું છે. પરણીને સાસરે આવેલી પુલવનુ ક્યારેક ઝઘડીને પણ પસ્તિવારથી અલગ થઈ જાય છે. પરિણામે સંયુક્ત કુટુંબના લાભોથી તેમના બાળકો વચિત રહી જાય છે. પણ ખેર, બદલાતી જતી માનસિકતા વચ્ચે આ બધી વાતો પરીકથા જેવી લાગશે. બીજી વાત આવે છે સંસ્કૃતિની. જ્યાં સંસ્કૃતિનો અભાવ હોય અથવા સંસ્કૃતિમાં ગંદવાડ પ્રવેશે ત્યાં સંપત્તિનું વચાહરણ થાય છે. સંતાનો ક્યારેક સંસ્કૃતિના અભાવથી તો ક્યારેક સંપત્તિના અતિરેકથી અધોગતિના માર્ગે જાય છે.

સહાબોરીમાં મોટા સોદા કરવા લાગતો. પ્રલેક સોદામાં મોટી ખોટ આવે છતાં બેવડા જુસ્સાથી સોદા રમતો. પિતાએ એક વાર તેને ઠપકો આપ્યો પણ દિકરીને તેની પસ્તવા નહોતી. દીકરો કાળું બહાર જઈ રહ્યો હતો. તેનામાં ઉજ્જવલતા, બદતમીજી અને પ્રમાદીપણું ઘર કરતાં હતા, કારણ કે સંપત્તિ ખુટે તેમ નહોતી... બક્ષી સાહેબને લાગ્યું કે આમને આમ તો કટકે કટકે ભેગી થયેલી સંપત્તિ વાવાઝોડાની જેમ ઊડી જશે... પણ હવે તેઓ લાચાર હતા. અનાચાસે મળેલી સંપત્તિએ દિકરાને બેફામ બનાવ્યો હતો... હવે પાછા વળતું મુશ્કેલ હતું... હવે તે ડૂંગ લેતો પણ થયેલો... અને બક્ષી સાહેબ બી.પી, ડાયાબિટીસ, બનાવ ગયા...

ક્યારેક એવું પણ બને છે કે માનવી જગત પર શાસન કરતો હોય પણ તેના ઘટમાં અંધારું હોય... મહાત્મા ગાંધીની એક હાલકથી યુવાનો સ્વૃલ-કોલેજનો ત્યાગ કરી વંદે માતરમના નારા સાથે શહાદત વહોરવા તૈયાર થતા. આખા દેશના યુવાનોમાં દેશપ્રેમની ભાવના જગાડી શકનાર મહાત્મા પોતાના દિકરા હરિલાલ પર કામણ ન કરી શક્યા. ઉદ્દાનું દીકરો હરિલાલ બાપુની પ્રલેક વાતનો વિરોધ કરતો, એટલું જ નહિ બાપુને ખીજવવા તેને માંસ મહિરા પાન પણ શરૂ કરેલું. છેલ્લે હરિલાલનો મૂતદેહ ફોકલેવડ રોડ પર એક સેકસવર્કરને ત્યાંથી મળેલો. મોટા ઘરનાં નબરો પોતાની ખાનદાનીનું રખોપું કરવામાં કેમ પાછી પાની કરતા હશે? આને ઉછેરની ખામી ગણવી કે પિતા સામે વિદ્રોહ? હરિયાણાના બાટ નેતા હરિલાલ ખેડૂતોના મરીહા ગણાતા. તેમનો પડવો બોલ ત્રીવલમાં ખેડૂતો હરિયાણાના આ માણ મુખ્યમંત્રી હાલ જેલવાસ ભોગવી રહ્યા છે. સુનિલ દત્ત અને નરગિસ જેવા ખાનદાન અને પ્રેમાળ માતા-પિતાનો દિકરો ડૂંગના રવાડે ચડે અને ત્રાસવાદીના સંગેતે ચઢી છેવટે જેલ ભોગવવાનો વારો આવે તો પ્રશ્ન એ થાય કે સમૂહ પસ્તિવારમાં કોઈ પ્રકારની ખોટ હોતી નથી, તો ખામી ક્યાં રહી જાય છે? તમામ પ્રકારની સગવડતાઓ વચ્ચે પણ તેમને શાનો અભાવ નડવો હશે?

જેલમાં જાય કે સભાન ખાન જેવો પ્રસિદ્ધ સિતારો સતપરાધ મનુષ્યવધના કેસમાં જેલમાં જવાની તૈયારી કરતો હોય ત્યારે એક વાત જરૂર સમજાય છે કે મોટા ઘવાની દુનમાં મોટા લોકોને ક્યારેક ઘર પ્રલેક બેપસ્તવા બને છે. પરિણામે મોટા સંતાનોને ખોટા થતા વાર લાગતી હતી. સંતાનો ક્યારેક એવું બની બેસતા હોય કે જીવનમાં બળી છે. મહેનત કરવાની કમાઈ જરૂરી છે? અનાચાસે મળતી સંપત્તિને વિના પ્રસેવે મળથી સંતાનોને છાટકા બનાવી દે છે. મધ્યમવર્ગના બાળકો કાયમ ખેંચ અને અભાવ વચ્ચે જીવતા હોય છે. એક નાનકડી ભૂલ તેમને જીવનના દસ વર્ષ પાછળ ઘડકેલી દે પરિણામે તેઓ સદા સતર્ક અને સાવધાન રહી ડગલું માંડે છે, અને તેમનાં જીવનની ગાંભીરતાનું મૂલ્ય આંકવાની સમજણ આપોઆપ આવી જાય છે. તેઓ કસાઈને મજબૂત બને છે. પરિણામે તેમનામાં દુર્ગુણોને પ્રવેશવાનું શિદ્ર મળતું નથી. મોટા પરિવારો આધુનિકતાનો દેખાડો કરવામાં કે સમૂહનું પ્રદર્શન કરવામાં સંતાનોને અત્યાધુનિકતાનો દેખાડો કરવામાં કે સમૂહનું પ્રદર્શન કરવામાં સંતાનોને અત્યાધુનિક સાધનોથી સજ્જ કરી દે છે. સ્ફૂટથી ચાલે તેમ હોય ત્યાં ફોર વહીવટ લઈ આપવામાં આવે. બેફામ ગાડી ચલાવી રહી કડક ગુનો કરી બેસે તો ઓળખાણનો રોક જમાવી તેને બાજબજ કરી કરાવાય. પરિણામે તે કાયદાની ઐતિહાસિક સ્તરો થઈ જાય છે. તમારી મોટાઈનો ઉપયોગ સંતાનોના હાડતર માટે કે ચારિત્ર્યના જતન માટે કરવાને બદલે તેનો રોક વધારવા કરતો તો તમારા સંતાનો મોટા નહિ થાય પણ ઓટા જરૂર થશે.

સમાજ ચિંતન - પોપટલાલ પ્રજાપતિ